

KO JE LU ŠORTINO?

OTAVIO KAPELANI

Sa italijanskog prevela
Ana Marković De Santis

■ Laguna ■

Naslov originala

Ottavio Cappelani

CHI È LOU SCIORTINO?

Copyright © 2004 by Neri Pozza Editore, Vicenza

Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

Knjiga br. 1

Prolog

Sedeo je pored velike kaljeve peći, u staroj fotelji koja se već prilagodila njegovom telu, i poigravao se svojim kalemarskim nožićem. Jadna, beznadežna naivčino, na trenutak si pomislio da tom krhkom oštricom ne bi mogao ni psa da zakolje. Ali tvoj deda je mogao da oljušti čoveka kao krompir i da ga, tako odranog, ostavi u životu, da razmišlja o svojim gresima!

Govorio je: „Bolje je držati nevinog u zatvoru nego krivca na slobodi.“ Deda je više puta bio u zatvoru, i nikada se nije žalio, ulazio bi u zatvor i izlazio iz njega kao da odlazi u Metropoliten, sa onim otmenim izrazom lica koji je govorio: „Bolje da ja primim krivicu, jer ako okrivim druge...“

Bio si još dete kada si razumeo da nije nevin onaj ko nije bio u zatvoru, i da nije u redu kukati u zatvoru, da su oni što kukaju budale, i da ako se prevariš i prebiješ pogrešnog tipa, onda... sve to u krajnjem slučaju i nije tako ozbiljno.

Kaljeva peć čekala te je svakog dana kako bi ti osušila vlažnu odeću, vlagu iz jakne koja bi pored nje isparila. Kao i starac koji ti je laskao grdeći te: moraš da stekneš poštovanje, ali ne smeš se njime šepuriti, moraš da pribegneš sili, ali kao da si na to prinuđen: „U tome je razlika između čoveka i *backslapper*-a,¹ Lu.“

I tako si išao unaokolo s tužnim i sudbinskim pogledom i obraćao se drugima sa izrazom lica koji je govorio: „Jednoga dana biću prinuđen da te ozbiljno povredim, iako si u suštini dobar momak.“ A momci u kraju su počeli da veruju u taj pogled.

Sve dok te životne okolnosti, sudbina i slučaj nisu naterali da sve to počneš da shvataš ozbiljno.

Jedno je steći poštovanje nekoliko dripaca – poput onog glupana Goldstajna, koji ti je plaćao da se kockaš u *njegovoj* sali – drugo je uhvatiti se u koštac sa šefovima uličnih bandi kako bi preuzeo nadzor.

¹ Engl.: onaj ko te tapše po ramenu, osoba koja se na izveštačen način trudi da bude veoma prisna. (Prim. prev.)

U suštini nije postojalo ništa što bi se držalo pod nadzorom, pa ipak znao si da je nadzor ono što treba da preuzmeš, iako tada nisi znao šta, do đavola, predstavlja taj nadzor. Kada si bio momak, to je značilo osvojiti kafić, ili bilijarsku salu, i nametnuti pravila: odlučiti ko tu sme da uđe, a ko ne sme. Razbiti povremeno nekome nos, tek da bi pokazao da si u stanju da uradiš tako nešto.

Međutim, jednoga dana tebi su razbili nos... zbog neke proklete sendvičare tamo u centru! Vratio si se kući sa zgrušanom krvlju na usnama, a matori ti je, nasmejajući se, rekao: „E, pa sada tog drkadžiju, tog prokletog *dickbrain*-a“, reč je o gotovo istoj stvari, ali deda je voleo da se ponavlja, „moraš stvarno da ubiješ.“

Potom je prišao fotelji kao što sveštenik prilazi oltaru: „Nije da moraš da ga ubiješ... Naime, trebalo bi da ga ubiješ, ali to nije tvoj slučaj, ovo su drugačija vremena... Jednom rečju, dobro je da si i ti video kako funkcioniše ovaj svet. Vidiš, Lu, ovo je svet u kom jedan drugom pokušavamo da prerežemo grlo, ali su u njemu izmislili i nešto veoma lepo, a to je *money*.“

Seo je: „Kada su ga izmislili, pomislili su da će uz pomoć njega ljudi moći da se dogovore. Svet je sada podeljen na one koji uspevaju da se dogovore i one koji ne uspevaju. Ovaj svet ovde jeste svet u kom ljudi ne uspevaju da se dogovore. Taj drkadžija nije došao da ti predloži dogovor, već je došao i razbio ti njušku, a jedino što sa takvim ljudima možeš da uradiš jeste da ih ubiješ. Naravno, to nije nimalo prijatno: takve kao što je on treba ubiti s tužnim pogledom na licu, na javnom mestu. Tako da svi vide tvoj tužan pogled. Razumeš?“

Nakašljao si se.

„Majku mu, hoćeš li me barem pustiti da završim pre nego što počneš da povraćaš po celoj kući?“

Sa *deadpan*¹ izrazom lica za važne prilike, matori ti je objasnio šta je to nadzor. Jedna jedina stvar: ne plaćati, već udarati reket.

„Vidiš, Lu, ako ja ne udaram reket, udaraće ga neko drugi, a ako počne da ga udara neko drugi, na kraju će ga udarati i meni, a ja to ne bih mogao da podnesem: bio bih prinuđen da krenem po kraju i poubijam sve redom, jednog po jednog, sve proklete *ass kiss*¹ koji

traže da im platim reket. Tako da sam, da bih ubio što manje ljudi, prinuđen da ja budem taj koji će udarati reket. Shvataš?“

I tako je deda ubijao samo one koji su mu ometali nadzor. Potom bi ulagao pare, biznis bi napredovao i svima donosio korist, pa su svi u kraju bili srećni i zadovoljni. Ti si to razumeo, Lu, ali FBI i oni prokleti *ass bandits*² od policajaca ne: te pare koje su dolazile od nadzora za njih su bile prljave, a deda nije mogao da gradi novu sreću u kraju ukoliko prethodno ne opere te pare.

Sada su u Los Anđelesu izmislili nešto novo: *movie*. A oko *movies*-a se obrće mnogo novca. Deda je pomislio da bi to mogla biti odlična zamisao za jedno dobro pranje.

„Pusti sendvičare u centru, Lu, oteraj u tri lepe tog *banana head*³ što te je unakazio i idi u Los Anđeles u *movie's school*⁴ kod onih naših prijatelja, je l' važi? Ako budeš učio mnogo i kako treba, neće biti potrebno da ikoga ubijaš. Okej?“

Spakovao si kofere kao što ti je deda rekao. Ujutru, pre nego što ćeš krenuti, dok si pokušavao da se pozdraviš sa majkom koja je plakala u kuhinji, tvoj deda je ušao i doneo ti dobre vesti: „Lu, znaš onaj što ti je razbio njušku? Podigli su ga dizalicom na trideset metara visine i bacili na pod dnevne sobe prekrivene keramičkim pločicama iz Kaltadironea...⁵ Kuća još nije bila završena, još je jedino nedostajao krov, zbog toga je tu bila dizalica. Sada“, govorio je osmehujući se, „ne uspevaju da ogule krv jer se tip pomešao sa dezenom.“

Ponovo si se nakašljao.

Tvoj deda se obratio tvojoj majci: „Dala si mu mleko, je l' da? Ne treba da mu daješ mleko ujutru. Nije dobro za stomak.“ Potom se ponovo obratio tebi: „Lu, Lu, nemoj da misliš da smo ga mi ubili, to je bila najobičnija bitanga, prebio te je, a da se prethodno nije ni raspitao kako se prezivaš, pre ili kasnije ionako bi završio

¹ Engl.: dupeuvlaka, ulizica, šlihtara. (Prim. prev.)

² Engl.: homoseksualci nasilnog ponašanja. (Prim. prev.)

⁴ Engl.: glupan, budala, nesposobnjaković. (Prim. prev.)

⁵ Engl.: filmska škola. (Prim. prev.)

⁶ Mesto na Siciliji, nedaleko od Katanije, čuveno po keramici. (Prim. prev.)

¹ Engl.: mrtav-ozbiljan, hladnokrvan. (Prim. prev.)

na pločicama iz Kaltadirenea; da ga nismo mi uklonili, uklonio bi ga neko drugi...”

Tvoj deda je pogledao u tvoju majku kao da traži potvrdu, tvoja majka je odmahнула glavom, kao da kaže: *tako kako si rekao ne zvuči dobro*, na šta je tvoj deda rekao: „...odnosno... da ga nije neko drugi uklonio, uklonili bismo ga mi... je l' tako u redu?“ Tvoja majka je napravila pokret glavom koji je govorio: *ne valja ni tako*, tvoj deda se zamislio. „Do đavola, čemu ovolika priča, dakle, nismo ga mi ubili, jesi li se spakovao?“

Zajebi *movie's school!* U Los Anđelesu su ti odmah gurnuli u ruke računovodstvene knjige i naučili te kako se peru pare.

Najsigurniji način jeste kupovanje ili otvaranje malih bioskopa po predgrađima širom Amerike, na stotine sićušnih bioskopa: ne koštaju mnogo jer je dovoljna garaža ili montažna hala, a ponekad čak ni to, kupiš zemljište, ogradiš ga, postaviš platno, projektor, kasu i četkom ispišeš na najobičnijoj dasci DRIVE IN. Snimiš poneki film, puštaš ga u tim bioskopima a, čak i ako ih niko ne posećuje, pošalješ kurira sa aktentašnom punom novca da pokupuje sve karte za celu sedmicu, na tu zaradu uredno platiš porez, kurir ponovo dođe sledeće nedelje, a „jebeni *bacons*“,¹ kako ih zove ovaj što ti objašnjava biznis, „ne mogu ti ama baš ništa, jer kad ideš u bioskop niko ti ne traži ličnu kartu... To su čiste pare čestitih ljudi.“

„Čiste pare čestitih ljudi“ – tu istu rečenicu izgovorio je Leonard Trent kada ti je jednog dana nekoliko godina kasnije upao u kancelariju.

Leonard Trent... onaj jebeno ludi režiser što je radio za *Starship Movies* („Zvuči bolje od *Sciortino's Movies*“, rekao je deda, sa zadržavajućom skromnošću), ona budala što je, zahvaljujući činjenici da je imao sestru udavaču u Pensilvaniji i ljubavnu avanturu sa sekretaricom iz računovodstva, otkrio da se porodica bavi pranjem novca!

Sestra je išla da vidi bratovljev film svih sedam dana u sedmiци jer je to smatrala moralnom obavezom, tim pre što je bioskop

uvek bio prazan... „Ma, kriv je“, govorila je pokušavajući da ohrabri brata režisera, „ovaj usrani svet u Pensilvaniji: provincijalci koje boli dupe za umetnost.“

Leonard se požalio Moli, jednoj od sekretarica u računovodstvu, dok joj je masirao stopala, a Moli mu je rekla: „Nemoguće, tvoji filmovi odlično prolaze u Pensilvaniji, štaviše, svugde odlično prolaze.“

„...tada sam rekao samom sebi: ili me moje sestra laže iz pakosti, ili moji filmovi služe za pranje para...“

Kada ti je Trent banuo u kancelariju, pomislio si da zaista ima sreće što je zatekao tebe za tim pisaćim stolom, jer da je na tvom mestu bio tvoj deda, izvadio bi pištolj iz srednje fioke i pucao mu u čelo samo zato što je ušao bez kucanja. Ti hoćeš da budeš biznismen, on verovatno hoće da te ucenjuje, ovo je prvi put da ti se događa ovako nešto, tako da si radoznao da vidiš šta smeru ovaj drkadžija, uostalom možeš i kasnije da ga ubiješ.

„Nastavi, slušam te.“

„...da... e, sad... ti ne poznaješ moju sestru, ona me obožava, kapiraš? Nije udata, živi u malom mestu bogu iza leđa u Pensilvaniji, ne radi ništa po ceo dan, samo gleda bratovljeve filmove, kapiraš? Ako mi moja sestra, preko telefona, pošto sam joj se dvadeset puta suprotstavio (tek da joj pokažem ko je ovde muško), promuklim glasom od besa i ljutnje kaže da je bioskop bio prazan svih sedam dana u nedelji, onda, šta da ti kažem, možeš biti siguran da mi govori jebenu istinu, kapiraš?“

„Manje-više.“

„Dobro, e, sad, pre nego što izvučeš iz srednje fioke pištolj kalibra 22 i upucaš me (jer ako hoćeš da me upucaš u kancelariji moraš da se poslužiš malim pištoljem kalibra 22, da kada poginem ne poprskam sve oko sebe i ne isprljam ti sako), saslušaj me nekoliko jebelih minuta, okej? Uopšte–Me–Ne–Zanima odakle dolaze jebene pare niti koliko napora ulažete u njihovo pranje, kapiraš? Ja snimam filmove i hoću da nastavim da ih snimam, kao i sve ostalo: hoću svoj procenat od zarade, i uopšte me ne zanima kako se zarađuju niti čije su te pare. Odnosno: naravno, do đavola, sada znam da su to prljave pare i da moji filmovi služe za pranje, pa šta? Zabole me za to. Evo zašto: ako odem kod nekog drugog, mogao

¹ Engl.: policajci. (Prim. prev.)

bih ponovo da se nađem u situaciji da perem pare, a da to i ne znam, je l' tako? Međutim, ja to znam, ovde se radi o jebenom pranju para, pa šta? Da ne bi možda trebalo da pokušam da zaradim poštene pare? 'Hej, prijatelju, zar uopšte postoje poštene pare?', kaže jedan tip u beloj potkošulji i crnoj kožnoj jakni u jednom mom filmu. Naravno da postoje, kažem ja, ali nemam vremena da ih tražim, ja sada moram da snimam filmove i trenutno nemam vremena za traženje poštenog novca. A misliš li da me je za to briga, prijatelju? E pa, uopšte me nije briga. Ja nisam pošten tip, ti, bez uvrede, nisi pošten tip, pare koje se ovde obrću nisu pošteno zarađene, a mene, ako ti to već nisam rekao, za to zabole. Zbog toga ćemo se sada ja, ti i ove jebene pare čestito oprati. Šta kažeš na to?"

„Ništa, slušam.“

„Tako treba. Dakle, ja sada želim da snimim jebeni film sa svim specijalnim efektima, zaposlicemo one sposobne klince što umeju da urade specijalne efekte na kompjuterima i daćemo im plate, a to koliko preduzeće uzima od mušterija nisu njihova posla, je l' tako? Oni primaju plate. Dakle, preduzeće za specijalne efekte biće tvoje, ti si njihova mušterija, ti njime upravljáš kako ti je po volji i tako pereš još više novca, kapiraš? Kupićemo kompjutere i sve te moderne sprave, a ja ću da snimim film sa specijalnim efektima, međutim, hoću neboder koji eksplodira, ali da ne bude urađen na kompjuteru, da li me pratiš?"

Klimnuo si glavom.

„Sada ću da ti objasnim to sa neboderom. Krećemo od sledeće pretpostavke: oni hoće jebeni romantični film, a ja ću im ga i dati, nego šta nego ću im ga dati. Slušaj ovo. On lep, bogat, zaštitničkog držanja, ona siromašna, nesrećna, ružnjikava, ali samo zato što se ne doteruje. Sreću se i zaljubljuju. Ne baš odmah, recimo posle dvadeset minuta. Okej? Tu dolazi do preloma..."

„Do preloma?"

„Naravno. Sreću se, prvo držimo gledaoce u neizvesnosti, zar ne? Da li će da se zaljube ili ne? Pa naravno da će da se zaljube, shvataš? Prijatna napetost, tek da gledaocima prodrma živce, shvataš? Malo ih uzdrmaš, tek da se malo opuste. Dakle, sreću se, zaljubljuju se, gledaoci su 'aaaaaah', odahnuli: hvala bogu, zaljubili su se, znao sam da će se zaljubiti. A onda, u tom trenutku, pravila

nameću dramatični događaj. Na primer, ona beži sa njegovim najboljim prijateljem, čarobnjakom estetske hirurgije koji ima kliniku u Južnoj Americi. Reći ćeš: 'Kakva kurva', ali ne: ona ne voli hirurga. Reći ćeš: 'Tim pre', ali ne, evo da ti objasnim: hirurg je ljubomoran na svog najboljeg prijatelja još od detinjstva; znaš, u jednoj od onih *primary school*¹ za bogatu decu, devojčice su uvek nudi-ke kečap njegovom prijatelju, a njemu nikad. A njegov prijatelj je čuvao svoju zbirku kečapa koji su mu davale devojčice, dok je on morao da se posveti sakupljanju maraka, kapiraš? I tako odlučuje da kresne njegovu ribu. A riba je, s druge strane, veoma naivna, gotovo ništa ne kapira, šta pa ona zna o visokom društvu i sličnim stvarima, njoj nikada ne bi palo na pamet da vrhunski plastični hirurg može da ima mane i da može da bude ljubomoran na kečap, shvataš? Gleda ga s visine. I tako joj podmukli hirurg saopštava da bi, kako bi zauvek vezala za sebe njegovog prijatelja, odnosno svog verenika, trebalo da se podvrgne lakšim zahvatima estetske hirurgije. On, naravno, poznaje ukus svog prijatelja i zna kako da joj pomogne. I tako je odvodi u Južnu Ameriku gde ima savršeno opremljenu kliniku. Naravno, na opremljenoj klinici, hirurg je startuje, ali nju nije briga, jedino misli na svog dragog, čak i ne primećuje da je podmukli hirurg startuje, shvataš kakva frustracija? On je startuje, a ona to čak i ne primećuje. Dakle, podmukli hirurg odlučuje da se osveti, operiše je, a pošto ju je operisao, pokušava da je siluje kako bi joj naneo trajni ožiljak. Nagon za silovanjem mu se budi u trenutku kada joj skida zavoje, a ona primećuje: 'Nebesa! Stvarno izgledam odlično. Jedva čekam da se vratim mom dragom', i počinje da se pakuje. Pokušava da je siluje, a ona, shvativši da je u pogrešnim rukama, beži ulicama južno-američkog grada. U međuvremenu njen dragi je očajan, budući da mu ona nije rekla da ide u Južnu Ameriku da se operiše. Sve vreme je krila to od njega jer joj je podmukli hirurg rekao da njegov prijatelj voli iznenađenja, a ona mu je poverovala, odgovorila mu je: 'Divno, divno, biće to iznenađenje', tapšući i poskakujući, kapiraš o kakvom tipu ribe je reč? Dok su njih dvoje u Južnoj Americi, on je očajan, misli da su pobjegli zajedno itd. Pije, pije

¹ Engl.: osnovna škola. (Prim. prev.)

do jaja. I, što je od suštinskog značaja, ne brije se i ne menja odeću. Dugačka brada i prljava kragna košulje. I luta ulicama grada sa flašom u ruci. A prijatelji koji ga sreću po ulicama tog otmenog kraja govore mu: 'Hej... hej...' ...kako da ga nazovemo? Treba mi neko prefinjeno ime. Ernest, Ernest, odlično ime za jebenog bogataša! Dakle, prijatelji ga sreću na ulici i govore mu: 'Erneste... hej... Erneste...' jedva ga prepoznaju, shvataš? Ernest koji je oduvek bio tako otmen. 'Erneste...', a on ih gleda kao da ne postoje i nastavlja svojim tužnim putem. Potom, da bi se podvukla ta apatija, znaš ono kad kao da ceo svet nosiš na svojoj grbači, ubaciću i jedno čestito krvoproliće, na primer, baš kada on prolazi ulicom eksplozora, sve sa mušterijama, prodavnica kućnih ljubimaca na koju je izvršen atentat. I tu se vidi on kako hoda po komadićima raznesene pudlice, a da to i ne primećuje. Ovde-onda povuče gutljaj iz flaše. Potom odlučuje da okonča život. Odlazi u svoj neboder, jer je on vlasnik jednog nebodera, i penje se na poslednji sprat. Jedino što... jedino što, baš u trenutku kad se sprema da se baci, vidi kako stiže taksi, i vidi kako iz taksija izlazi... Ernest, pored toga što je bogat, lep, pametan i moćan, ima i zlatno srce, zar ne? Zbog toga je poneo sa sobom dvogled, kako ne bi nikoga zgnejčio kada se bude bacio.

Rez. Ona trči kroz ogroman hol nebodera, sa štiklama koje lupkaju po uglančanom mermeru, trči ka liftu. Uznemirena je, u duši i telu. Usne su joj naduvane kao pojasevi za spasavanje, nos joj je prćast kao dečji tobogan, a sise samo što joj ne prsnu. U duši je uznemirena zbog svega što je videla u Južnoj Americi: hirurgovu podmuklost, zlobu bolničarki, kao i krvoproliće u kom umire petoro ljudi, svi mnogo dobri. Tako da jedva čeka da je njen dragi zagrlji i uteši. Ali čak i tako uznemirena, ne zaboravlja da na brzinu popravi šminku ispred ogledala u liftu, shvataš, da te zaboli duša, uznemirena je zbog svega što je videla, ali u sebi još strahuje da se neće dopasti svom voljenom.

Rez. Hirurg: hirurg koji se jede. Jede se zbog besa jer je ona pobešla odbivši njegovo udvaranje. Kad su stigli u Južnu Ameriku, hirurg je bio sav razdragan, ljubazan sa telefonskim operaterkama i zaposlenima na klinici, tako ljubazan da je ona pomislila: „Vidi, vidi kakva fina osoba“, međutim, pošto ona beži, on se preobražava,

postaje neprijatan prema telefonskim operaterkama, i razjeda ga bes. Ne zaboravi da mu, dok je operiše, na licu seva zlokoban pogled. Ima tako zlokoban pogled da se gledateljke, koje su shvatile da je on ostao veoma razočaran, plaše da namerava da je ubije skalpelom, ili da joj iskasapi lice, šta ja znam, da joj stavi nos na mesto usta i obrnuto. Međutim, on samo ima taj zlokoban pogled, tako da gledateljke kada vide da je, pošto joj skida zavoje, sve na svom mestu, konačno mogu da odahnu... 'aaaaah'. Jedino ostaje poslednji trčak sumnje. Ali zašto je hirurg, kad već nije nameravao da je iskasapi, imao taj zlokobni pogled? Hm... hm... videćemo... ali u međuvremenu film ide dalje, je l' me pratiš?"

„Nastavi...“

„Dakle, ona je u liftu. Rez, hirurg koji se jede. A kada prestane da se jede, znaš šta radi? Počinje da se ceri. Eto šta radi hirurg: ceri se.“

Rez. Lift. U pozadini se čuje neka veoma mirna i opuštajuća muzika. Tralala, tralala.

Rez. Hirurg koji se ceri i posmatra rendgenski snimak. Kamera zumira, tako da se vidi kako hirurg drži daljinski upravljač.

Rez. Otvaraju se vrata lifta. Pogledi dvoje zaljubljenih se sreću. Trče jedno drugom u susret, grle se i ljube. Potom je on gleda u oči, primećuje izmene i saopštava joj anđeoskim glasom: 'Draga, oduvek sam voleo iznenađenja.'

Rez. Zli hirurg koji se ceri i pritiska dugme na daljinskom upravljaču.

Rez. Izdaleka se vidi kako eksplozora vrh nebodera.

Rez. Rendgenski snimak: zli hirurg joj je napunio sise plastičnim eksplozivom. Prokletnik!"

„Jebeno glup film!“

„Ne zanima me tvoje mišljenje, Lu! Da nisi možda *ass kiss* iz *Njujorkera*? Ne. Ti si dobar dečko koji će mi sagraditi neboder! A znaš li zašto?“

„Zašto?“

„Zato što ću ja, režiser, dići u vazduh vrh nebodera i snimiti eksploziju, a vi ćete potom preprodati taj uništen neboder nekom drugom preduzeću, i to za male pare jer neboder nema krov, a neboderi bez krova nemaju veliku vrednost na tržištu. Potom će

biti dovoljno ponovo napraviti krov i prodati stanove; preduzeće je zvanično sklopilo loš posao jer je ispod cene prodalo neboder koji je vredeo čak i bez krova. I tako ste oprali još malo para, a ja sam snimio svoj prokleti *Plastic Love*... Je l' ti se dopada naslov?“

„Jebeno glup naslov... ali ti ideja nije loša...“, rekao si.

Tako je otpočela ta priča.

Ludačka zamisao opičenog Trenta dedi se veoma dopala. *Movies*, građevina i *fuck off* svima!

Posao je krenuo tako dobro... tako dobro... da je jednoga dana u hodniku u kom su se nalazile kancelarije scenarista eksplodirala bomba. Komadi scenarista posvuda, potpuna pometnja.

Kako bi držali podalje FBI, zvanična verzija bila je da je izbio požar. Onima koji su čuli prasak otmeno su zapušena usta.

Deda nije očekivao tako nešto. Rekao je da sada treba utvrditi koja jebena porodica nam je nanela takvu uvredu, a potom postići dogovor.

Ti si rekao: „Hoćeš da mi kažeš da ja sada treba da sednem za isti sto sa ljudima koji su mi podmetnuli bombu ispod dupeta?“

Deda te je pogledao kao da ne razume i rekao: „Slušaj, Lu, ti upravljaš preduzećem koje posluje dobro, štaviše odlično... Ovo sa zakupima koje nam odbijaju od poreza uz izgovor da su nam potrebni za snimanje filmova bila je zaista odlična zamisao... Dakle, *guy*,¹ zaradio si gomilu para, a onda se iznenada pred tobom pojavljuje lik sa jebenom pederskom facom i kaže: 'Znaš šta, hajde da podelimo zaradu.' Šta mu ti odgovaraš? Odgovaraš mu – važi. Hajde, odgovori mi, da ja dođem i kažem ti: 'Hajde da postanemo ortaci i počnemo da delimo zaradu', šta bi mi ti rekao?“

Nisi rekao ništa.

„Vidiš da su dobro postupili što su ti podmetnuli bombu?“

Istrljao je stopala i promrmljao: „Prokleta *barking dogs*!“², potom je dodao: „Slušaj, Lu... pre nego što... odem... želim da vidim da si postao pravi čovek... kao jedan od onih tipova... šta ja znam, jedan od onih prokletih La Bruna sa Menhetna...“

„Pre nego što odeš kuda, deda?“

„Okej, okej... kao da ništa nisam rekao... okej? No“, iznenada je nastavio, „sećaš li se Sala Skalija?“

„Koga? Onoga što na Siciliji proizvodi marcipan?“

„Baš njega. On ima porodicu i razume sve ovo. Dakle, sada ćeš lepo otići na Siciliju, gde će te ugostiti Sal Skali.“

Otvorio si usta kako bi nešto rekao.

Matori je brže-bolje završio razgovor: „Ne želim da ti se nešto dogodi. Je l' ti to dovoljan razlog?“

Bio ti je dovoljan. Stigao si u Kataniju, gde te je dočekala neka vrsta Džoa Pešija koji je tek izašao od krojača na Petoj aveniji: Sal Skali, stvarno umišljen tip.

Peši-Skali ti je objasnio genezu marcipana... ispričao ti je kako su italijanski doseljenici u Americi ludi za marcipanom, kako se u početku izvezio u hlepčićima, kako su „proklete crnčuge“ prvo prodavale na čoškovima hlepčice uvijene u staniol, kako se preduzeće kasnije raširilo (rekao je: „Kao kurac kad se nađe ispred Šeron Stoun“) i kako zahvaljujući tvom dedi Marcipan Skali sada ima otmeno predstavništvo i u Njujorku...

Otkrio ti je svoju Novu Veliku Zamisao: da plasira na tržište Marcipan Skali sa ljubavnim porukama, „...uzmeš pojedest marcipan, a potom pročitati ljubavnici ljubavnu poruku...“

Šapnuo ti je: „Sada si ti za celu Siciliju, štaviše za ceo Kontinent!¹... kako ono vi kažete... *copywriter*², moj američki *copywriter*! Svim prijateljima smo ispričali da smo zatražili da nam iz Amerike pošaljete stručnjaka koji će nam sastavljati ljubavne poruke, šta kažeš?“

Namignuo ti je, a ti si pozeleo da ga oteraš na jedno mesto...

Ali, Lu, gde se ovo do đavola nalaziš? Kakva je ovo vlažna gaza koju osećaš na glavi, štaviše direktno na mozgu? A ova jebena svetlost... prigušena neonka, kao one po spiralnim stepenicama zgrada u Harlemu? A hladnoća koju osećaš po rukama? A ovaj

¹ Engl.: momak. (Prim. prev.)

² Engl.: stopala koja bole. (Prim. prev.)

¹ Sicilijanci kontinentalni deo Italije nazivaju Kontinent. (Prim. prev.)

² Engl.: agent. (Prim. prev.)

smrad, nalik smradu koji se osećao u čiča Alfovoj kući, na dan njegove sahrane?

Oktobarska zora u Javnoj bolnici u Kataniji. Mladić je upravo otvorio oči i primećuje svoju unakaženu priliku na metalu kreveta na kom leži. Pomera stopala kako bi se uverio da je živ. Krezubi starac – u izgužvanoj pidžami i sa zdelom u ruci – gleda ga i osmehuje se.

„*š happened?*“¹ gundča mladić, budeći se iz obamrlosti.

„Molim?“

„*What has happened?*“²

Starac se i dalje osmehuje. „Sranje, samo su nam još falili Englezi“, kaže.

„Samo da znaš da sicilijanski govorim bolje od tebe“, šapuće mladić.

Starac ne skida osmeh s lica, veseo je. „Čaj!“, kaže i pokazuje šolju. Po njegovom pogledu vidi se da kod kuće nikada nije pio čaj.

„Od kada sam ovde?“, pita mladić.

Starac ne odgovora. *Zašto bih ti to rekao?* – kao da misli u sebi.

Mladić ga gleda pravo u oči, starac srče čaj ne spuštajući pogled.

Mladić odmahuje glavom, a potom progovara: „Ne sećam se od kada sam u ovoj bolnici, ali jedno znam. Ja imam običaj da nosim pištolj, ponekad ga nosim u futrolu, znaš u onoj pazušnoj? U onoj što se nosi ispod pazuha, kako kaže sama reč, ona od koje pištoljima ume da se sjuri krv u mozak. A ponekad ga nosim u futrolu o pojasu... znaš u onoj što se nosi pozadi, što je namerno osmišljena tako da vrh pištolja uroni u bubrežno udubljenje, tako da možeš da oblačiš i uske sakoe, da ih zakopčaš, a da niko ne vidi da imaš pištolj. U stvari, ne može se baš reći da niko ne vidi, jer ako imaš malo iskustva možeš da zaključiš da li neko ima tu vrstu futrole o pojasu. Ali, matori, ne bih rekao da ti imaš iskustva. Potom, postoje i futrole

koje se nose uz nogu: ali znaš šta? Futrola za nogu je jedno veliko sranje, nezgodna je, dok hodaš, hramlješ, a kada sedneš, ne smeš da prekrstiš noge, jednom rečju: prava pravcata glupost. Znaš, matori, baš mi prija ovo naše časkanje. Čovek povremeno ima potrebu da porazgovara s nekim... No, kao što sam ti već rekao, ne znam kako sam se obreo ovde, ne znam ko me je svukao, ne znam čak ni da li sam bio obučen kad su me doneli ovamo, ali... dobro obrati pažnju na ovo što ću ti reći... ja *obično* nosim sa sobom pištolj. Da li me pratiš?“

Starac ćuti. Misli da je mladić u bunilu.

„E sad: moguće je da ti, kada te dovezu u bolnicu i svuku ti odeo, oduzmu i oružje, to već ne znam, nisam nikada stigao u bolnicu u nesvesti, niti poznajem bolnička pravila. Ali postoji slaba mogućnost da se u onom ormanu – vidiš li onaj orman? – nalazi moja odeća, a zajedno sa mojom odećom i moj pištolj. Naravno, to je malo verovatno, nije sasvim sigurno. Međutim, *međutim*, ti to ne znaš? Ili možda znaš? Evo šta ćemo: ja ću sada da ustanem, otvorim orman i vidim da li se u njemu nalazi moj pištolj. Ako mog pištolja nema, ništa: vratiću se u krevet i upitaću nekog drugoga. Međutim, ako se unutra nalazi moj pištolj, kunem ti se, časti mi, da ću ga uzeti i pucati ti u koleno, ukoliko mi istog trenutka ne kažeš kada su me dovezli ovamo. Da li si spreman da se izložiš tom riziku?“

„Juče po podne.“

„Juče po podne. Dobro.“

¹ Engl.: Šta se dogodilo? (Prim. prev.)

² Isto.

Nik se vraća kući

Nik se vraća kući. Sa licem i jaknom prljavim od krvi, brzim i opreznim korakom, u pantalonama koje su mu spale na kukove, sa izgužvanim krajevima nogavica ispod potpetica mokasina.

U rukama drži futrolu za gitaru. Hladno mu je, upravo je ušao u ulicu u kojoj živi: ulica puna istih kuća koje gledaju na put. S one strane puta, još neizgrađeno zemljište, žbunje požutelo od sunca i ostaci lave.

Naselje se ne nalazi u centru, nije otmeno, ali nije ni periferija: već sve to zajedno ako se uzme u obzir ulična rasveta. U ovom trenutku rasveta nije bogzna kakva, ali se vidi reklamni plakat firme koja šije venčаницe, a dvorište njegovog suseda, Tonija, svečano je osvetljeno...

Nik ubrzava. Šepa. Negde je izvrnuo zglob. Nada se da ga niko neće primetiti. Još više ubrzava korak.

Ugledao ga je Toni, sa viljuškom u ruci zabodenom u ogromnu šniclu. „Nik!“, viče ozarena lica. „Nik! Roštilj.“

Prokleti jebeni roštilj!

Toni ima zategnuto i sjajno lice poput kakvog deteta („Božji dar“, tvrdi on pred mušterijama. „Prokletstvo“, tvrdi pak ujka Sal, za koga muškarac „mora da ima lice muškarca“). Jednoga dana je počeo da nosi svilene košulje ogromnih kragni, uklapajući ih sa mekanim maramama i pantalonama preuskim čak i za tipa sa njegovom facom. Posle nekog vremena otkriven je i razlog takvog ponašanja, otvorio je u svom naselju frizerski salon: *Tony's*, neku vrstu katakombe uređene kao nekadašnje javne kuće („Bolje bi bilo da si ova-ko nešto otvorio u San Berilu, gde žive kurve“, prokomentarisao je ujka Sal). Pored šišanja gospođa iz kraja, Toni neprekidno priređuje roštilje u dvorištu svoje kuće, naravno, onda kada mu to dozvoljavaju vremenske prilike. A u oktobru, čak i onda kad mu vremenske

prilike to ne dozvoljavaju: pred njim su četiri meseca apstinencije tako da prokleta dvorište treba iskoristiti.

Toniju se Nik dopao još od samog početka.

Nekoliko meseci pre toga veoma se brinuo zbog te neiznajmljene kuće, jer je poslednji stanar, gospodin Pulvirenti, otišao posle bezbroj rasprava povodom roštilja. Toni nije želeo novog gospodina Pulvirentija za suseda.

Problem je rešen jedne večeri kada je, nakon stote svađe, gospodin Pulvirenti dohvatio crevo za zalivanje i okupao sve goste na roštilju. Gospodin Pulvirenti samo nije znao da se među gostima nalazio i ujka Sal, koji je te večeri na sebi imao odelo na tanke plave štrafte koje mu je tek isporučio Pavone, krojač iz Napulja, kod kog se ujka Sal oblači već godinama.

Ujka Sal voli da sebi priušti „pokoju slabost“, kako ume da kaže prijateljima: odela po meri, ekstravagantne ideje („začinjene“, objašnjava), a njegova unuka Valentina ide u srednju školu za modne kreatore, ili u stručni institut za nešto, kako to sada već zovu. Kada je mlaz vode iz creva gospodina Pulvirentija pogodio tanke štrafte ujka Salovog odela, ceo roštilj je uronio u mrtvačku tišinu.

Sa druge strane živice, ne znajući šta je uradio, gospodin Pulvirenti je nastavio da šprica.

Ujka Sal je, cedeći se na sve strane, samo raširio ruke i osmehnulo se poput pape koji govori: „Ne, ovaj put ti neću dati oprostaj, neka se ispuni božja volja.“

Srićući reč po reč, rekao je: „Pokislo novo odelo jeste srećno odelo“,¹ potom je izašao iz dvorišta, a napolju ga je čekao vozač koji mu je, strogo pognute glave, otvorio vrata crnog mercedesa.

Sledećeg dana ujka Sal je otišao u posetu gorepomenutom, a gorepomenuti se istog popodneva odselio.

Kada je Toni primetio da je neko iznajmio kuću, pokušao je veoma ljubazno da uspostavi pristojan odnos sa susedom.

¹ Igra reči koja se vezuje za italijansku poslovicu „Sposa bagnata, sposa fortunata“: Pokisla nevesta jeste srećna nevesta. (Prim. prev.)

Otkrio je da se stanar doselio iz Porto Empidoklea, da studira na Poljoprivrednom fakultetu i da se zove Nik. Jedne večeri pokušao mu je na vrata i postavio mu Pitanje: „Nik, da li ti smeta... roštilj? Znaš... dim, miris... kako ono kažete vi studenti... jednom rečju, da li ti ide na živce?“ Nik ga je pogledao, privukla mu je pažnju njegova žuta košulja i narandžasta marama, njegovo dečje lice, i odgovorio mu: „Ne!“

Kada se Toni vratio kući, rekao je supruzi: „Dobar momak, vaspitan... a i lep dečko!“

Upravo je te večeri Valentina, koja je svratila kod svog brata Tonija, počela da razmišlja o Niku s novim i do tada nepoznatim zanimanjem.

Upravo je te večeri Nik postao stalni gost na Tonijevim roštiljima.

„Nik, Nik!“ ponovo dovikuje Toni. „Dođi, dođi!“

Nik se nada da gosti neće ništa primetiti, okreće glavu i nada se da je osvetljenje na njegovoj strani, ubrzava korak i kaže: „Da, Toni, vidim, vidim da praviš roštilj. Ne mogu, moram da... moram hitno da obavim jedan telefonski razgovor, *hitno*, Toni.“

Toni ga gleda razočarano, s viljuškom u ruci.

Razočarano i zabrinuto.

Ovo je prvi put da Nik odbija poziv.

Zaista, prvi put.

Ne liči na njega.

Ujka Sal gleda Nika, gleda Tonija i ozbiljno klima glavom.

Kad ujka Sal klima glavom, vidi se da ne misli ništa dobro.

„Mali je previše vaspitan... Rekao sam vam (nije nikada ništa rekao)... da je snob“, obznanjuje presudu.

Beznačajne reči, najobičnije mišljenje, skoro opšte mesto kada se razgovara među rodbinom. Ali reč *snob* za ujka Sala ima posebno značenje. Snob znači nepoštovanje i prezir prema tradiciji... bezobrazna, svesna oholost, povreda ponosa koji niko, čak ni *Agnus Dei*,¹ ne sme da ugrozi. Snob, za ujka Sala, znači *Suprotno*:

Suprotno od svega za šta vredi roditi se i umreti. Suprotno, jednom rečju, od Porodice.

Valentina je prebledela, Toni mrmlja nerazumljive reči.

Ujka Sal na trenutak okleva, kao da negde neka sumnja pokušava da poljulja građevinu njegovih misli, ali se potom bes još čvršće zgrušava.

„SNOB“, ponavlja.

Nik prilazi vratima svoje kuće.

„Sranje“, kaže, „sranjesranjesranje.“ Ne uspeva da pronade ključeve, ne zna kako da gurne ruke u džepove, jer su mu i ruke prljave od krvi, potom ponovo kaže „sranje“, odlučuje da ga nije briga i gura prljave ruke u džepove.

Vrata se naglo otvaraju. Nik uleće unutra, zalupivši vrata za sobom, i, još pre nego što će upaliti svetlo, počinje da se skida, poskakuje na jednoj još obučennoj nozi, stiže do mašine za pranje veša i gura svu odeću unutra.

Potom mahnitno podešava temperaturu.

Put za Etnu seče grad po dužini: tanka linija koja vodi pravo do vulkana. Kad se popneš, desno, otprilike na pola puta, odvaja se uličica. Uličica je mračna. Spaja put za Etnu sa Trgom Karlo Alberto, gde se ujutru nalaze pijaca i sajam, a uveče se isprazni i potpuno je pust, slabo osvetljen ružičastom i sablasnom svetlošću. Život u noćnim lokalima, koji se odvija nekoliko stotina metara niže, ne stiže dotle. Povremeno se pojavi poneki pijani student koji se vraća kući. Poneki iznenadni razgovor koji odjekne i brzo se ugasi, i ništa više. Električno osvetljenje uvlači se u uličicu kao odraz, odbijajući se o vlažni pločnik i potociće koje ostavljaju za sobom oktobarski pljuskovi. To je period u kom se uveče rado oblače prvi vuneni džemper.

Jedan kafić i dalje radi. Za plastičnim stolom kafića, četiri muškarca netremice slušaju čika Mima.

Čika Mimo ima prodavnicu tu u naselju. Oduvek ga zovu čika Mimo. Niko se ne seća zašto.

¹ Lat.: Božje jagnje, nadimak koji je sveti Jovan Krstitelj dao Isusu Hristu. (Prim. prev.)

„Sraaaaaanje“, kaže Nučo, i gotovo ga obuzima napad smeha. „Jebiga, video sam mnoge ubijene ljude, ali nikada do sada *toliii-iiiko* ubijene.“

Tučo vozi izlupani mercedes punom brzinom. „Šta ti je, šta se smeješ?“, Tučo se obraća Nuču.

„Ko? Ja? Ma šta ti pada na pamet“, odgovara Nučo uvređeno. „Jebiga, jesi li video kako mu je eksplodirala glava? Kakvu je to glavu imao? Punu vazduha pod pritiskom?“ I počinje da se smeje.

Tučo ga gleda.

Ozbiljno.

U kafiću, pošto je rečeno skoro sve i svi čekaju da Kozimo kaže „mi idemo“, čika Mimo najednom kaže: „Da sam mu rekao za samostrel, možda bi potporučnik sada bio među nama.“ To govori kao da izražava nešto što ga jede iznutra i ne da mu mira.

„Samostrel?“, pita ga neko iznenađeno.

„Kakav samostrel?“, pita neko drugi.

Razgovor se zahuktava.

Čika Mimo, u svojoj prodavnici, prodaje sapune, paste za zube, metle, krpe, imalin, sundere, penu za brijanje, žilete, varikinu, dezodoranse za WC šolju, kao i sve vrste praškova za veš koji postoje na tržištu. Prodaje čak i neke vrste kolonjske vode i after-šejva, a naravno i insekticide, kao i preparate za deratizaciju.

Turi, šanker u Kozimovom kafiću, kaže da su muve u prodavnici čika Mima tako otporne jer su odrasle okružene svim tim hemijskim proizvodima, pa su postale besmrtno.

Prodavnica je široka nešto manje od dva i dugačka nešto više od dva metra. Zbog metalnih rafova, ukoliko su unutra dve mušterije nije moguće prolaziti, neophodno je stati u stranu, a u tom slučaju svi proizvodi počinju da padaju na zemlju. Kako ne bi svakog časa ustajao i vraćao stvari na svoje mesto, ukoliko je neko već u prodavnici, čika Mimo dovikuje: „Molim vas, sačekajte napolju, odmah ću vas uslužiti!“

Na mestu gde stoje tečni omekšivači rublja borave muve. Stvaraju crnu zgusnutu kolonu zalepljenu za noseću oprugu metalnog rafa. Oslanjaju se jedna na drugu, jedna preko druge. Trideset centimetara guste, žive i pokretne, smese od muva. Kada čika Mimo ustane da proveri, istog trenutka se razlete kao da nikada nisu ni postojale. Međutim, ako tuda prođe mušterija, ne mrdaju se, nepomične i stopljene s mrakom.

Nikada ih nijedna mušterija nije primetila.

Čekaju da se prodavnica isprazni, a potom poleću u eskadrila, iako se ima utisak da je uvek i isključivo reč o *jednoj* muvi, o *jednoj te istoj* muvi. A ako čika Mimo ubije novinama jednu, druga odmah izleti iz ugla i zauzme mesto poginule oponašajući savršeno njen let i njeno zujanje.

Da ne bi naseo na njihove trikove, čika Mimo broji leševe.

„Da sam porazgovarao sa potporučnikom o samostrelu“, nastavlja čika Mimo, „razbojnik, videvši da potporučnik razgovara sa mnom za kasom, možda ne bi ni ušao. Imao sam samostrel ispod kase.“

„Imao si samostrel ispod kase?“, pita ga neko treći.

Čika Mimo polako podiže pogled. „Danas“, kaže, „posle ručka, sklonio sam sudove sa stola. Pošto sam sklonio sudove sa stola, seo sam u fotelju, kao i svakog popodneva, ispred televizora, da odspavam dva sata. To znate, zar ne? Po podne se zavalim u fotelju, sa čebetom preko nogu, ukoliko mi je hladno, uključim televizor i zaspim.“

Slušaoci nestrpljivo klimaju glavom.

„Znate, zar ne, da bih lakše zaspao?“, nastavlja čika Mimo. „Uključim *Antenu Sicilija*, onaj popodnevni program što vodi Salvo la Roza. Povremeno gostuje onaj komičar, onaj smešni, ali danas nije gostovao on, već gospodin Fragala.“

„Onaj što ima prodavnicu oružja?“

„Onaj što peva?“

„E, upravo taj. Prvo je otpevao jednu ariju iz *Ljubavnog napitka*,¹ a potom mu je Salvo la Roza rekao da sedne sa ostalim gostima

¹ Opera Gaetana Donicetija. (Prim. prev.)

i porazgovarao sa njim o najnovijim modelima vazdušnih pušaka koje su mu stigle u prodavnicu. Gospodin Fragala je rekao kako to u Americi divno funkcioniše, možeš da uđeš u prodavnicu, prošetáš se između rafova i vitrina, obratiš se prodavcu i kažeš: 'Molim vas, zapakujte mi onu vazdušnu pušku!' i on ti je zapakuje.“

„Tačno“, kaže Pjetro, penzioner, „video sam to u jednom filmu.“

Čika Mimo pravi pokret rukom koji kao da kaže: *jesam li vam rekao?* Potom zamišljeno klima glavom: „Gospodin Fragala se požalio Salvu La Rozi da u Italiji to nije tako jednostavno.“

„Naravno da nije jednostavno“, kaže Kozimo, „ali ako uspeš da uđeš u određene krugove možeš da kupiš čak i mitraljez. Od onih sa ruskim imenom.“

„Tako je“, kaže čika Mimo. „Ali ko od nas posećuje te krugove?“

Svi klimaju glavom s pomirljivim izrazom lica, ruku, nogu.

„Razmišljao sam o tome“, kaže Tano, takođe penzioner, koji povremeno radi kao ispomoć u kafiću. „Po meni, ne lupaju vam reket i ne nude vam zaštitu jer vi odvajkada poslušete u naselju i svi vas poznaju. Možda ste im dragi, možda se plaše da bi lupanje reketa baš vama predstavljalo nedostatak poštovanja.“

„Da“, uzvraća Kozimo, „a što je najgore, misle da nam time čine uslugu. Pa se onda stvaraju situacije kao današnje.“

„Upravo tako“, kaže čika Mimo. „Zbog toga smo prinuđeni da sami brinemo o sopstvenoj zaštiti. Ali kako, kada nemaš dozvolu za nošenje oružja?“

„Tako je“, kaže Kozimo ljutito.

„Dakle, po podne sam razmišljao upravo o svemu tome i odlučio da bez pogovora moram da nabavim nešto... šta ja znam: nož, čekić... jednom rečju, nešto, jer nikad se ne zna šta može da se dogodi prilikom pljačke... naravno, ne mislim da pomaže da se mašiš za čekić kada lopov uđe s mitraljezom, umro bi od smeha, ali šta ako mu na trenutak popusti pažnja... eto... zamisli da mu na trenutak popusti pažnja... uostalom šta znaš šta sve može da se dogodi za vreme pljačke, ko zna, možda se ispostavi da ti takva stvarčica bude korisna... šta zna čovek?“

„Sveže je“, kaže Tano, „da zatvorim?“ I ne sačekavši odgovor ustaje sa stolice.

Hoda nesigurno i povijeno po piljevini koju je šanker Turi posuo po podu: korisnija je od otirača jer mušterije nikada ne brišu noge kad ulaze, a i praktičnija je jer kada napolju pada kiša, Tano je samo sakupi metlom i sve je ponovo čisto.

Spuštanje rešetaka odjekuje u celom naselju.

„Sraaaaaaaanje“, ponavlja Nučo.

Noćne svetiljke odbijaju se ludačkom brzinom o vetrobran.

Tučo vozi u tišini, povremeno gleda u reprivizor i klima glavom.

Tano briše ruke o široke pantalone, zavrnutе na pojasu tako da se vidi bela, već požutela postava. Odlazi iza šanka. Uzima flašu *Punt&Mes* sa police i polako se vraća ka stolu.

„Tako da sam odlučio da odem do gospodina Fragale i vidim da li ima neko oružje za koje ne treba dozvola“, nastavlja čika Mimo pošto se Tano vratio na svoje mesto. „Kada sam stigao u prodavnicu, obratio sam se prodavačici i objasnio joj svoju situaciju. Osmehnula se, izvukla jednu fioku i stavila je na pult, a znate li šta se nalazilo unutra? Dečji pištolj!“, izgovara s gađenjem.

„Šta će tebi pištolj s kojim dečurlija rasteruje svrake?“, kaže Kozimo s podjednakim gađenjem.

„To sam joj i ja rekao! A pri tom te dečje pištolje sada prave sa crvenim vrhom cevi tako da na njih niko više ne naseda.“

„Po zakonu su obavezni da ih tako prave“, kaže Tano, „kako bi sprečili pljačke sa lažnim pištoljima.“

„Da“, kaže Kozimo, „svaka čast na takvom usranom zakonu, sad pljačkaju samo sa pravim pištoljima.“

„Upravo tako“, dodaje čika Mimo. „Dakle, morao sam da joj objasnim iz početka da mi treba oružje koje nije oružje, ali da je ipak dovoljno oružje, nešto što povređuje ali ne previše, jednom rečju, oružje za koje ne treba dozvola. Potom je izvukla i stavila na pult jednu drugu fioku, u kojoj su se ponovo nalazili pištolji svih mogućih vrsta, na šta sam joj rekao: 'Do đavola, gospođice, ponovo vi s tim dečjim pištoljima?' A ona mi je, međutim, objasnila da su to soft plejn... sportejr... odnosno pištolji na vazdušni pritisak. Pa, do đavola, onda mi recite 'pištolji na vazdušni pritisak, zar ne?'“

„Za šta te ona smatra, za nekakvog klinca koji hoće da mu za Božić poklone pištolj na vazdušni pritisak?“ kaže Kozimo.

„Baš tako, to sam joj i ja rekao. Međutim, ona mi je objasnila da ti pištolji nisu na one crvene kapsulice od meke gume. Sada ispaljuju čvrste loptice i savršene su reprodukcije pištolja koji su u opticaju. Ako hoćeš, možeš da kupiš municiju sa metalnim jezgrom, ali je ona nešto skuplja. Kaže da na razdaljini od deset metara ostavljaju ovaliku modricu. Onda sam je upitao: 'A ako kupim municiju sa metalnim jezgrom?' Na to je prišao gospodin Fragala, pošto je ispratio prethodnu mušteriju, dao voljno prodavačici i rekao mi: 'U tom slučaju modrica traje duže. Ali šta će vam ove gluposti, čika Mimo?'“

„On je navikao da se bavi oružjem, a ne igračkama“, kaže Kozimo.

„Upravo tako. Dakle, još jedanput sam objasnio svoju situaciju gospodinu Fragali, a on je, kao stručna osoba, sve vreme klimao glavom. Potom mi je rekao da sam u pravu i da će mi pronaći nešto kako bi mi skinuo brigu s vrata.“

„Vidi se da je ozbiljna osoba“, ponovo progovara Kozimo.

„Zamislio se na trenutak, osvrnuo se oko sebe i rekao da meni treba jedna čestita pračka. Sada ih prave sa nečim što se pričvrsti oko ruke tako da imaju eksplozivnu snagu, veoma precizno ispaljuju staklene lopte, a na razdaljini od deset metara ostavljaju ozbiljnije posledice od obične modrice.“

„Čoveče!“, kaže Tano.

„Čekaj, to nije sve! Kada se gospodin Fragala okrenuo da dohvati pračku sa police sa pračkama, ugledao sam crtež šarenog miša sa ogromnim kandžama kako se osmehuje na kartonskoj kutiji. Upitao sam ga: 'A šta se nalazi u onoj kutiji?' Gospodin Fragala se osmehnulo i rekao: 'Do đavola, čika Mimo, sad ste me podsetili...'“

„Bio je to samostrel“, kaže čika Mimo praveći širok pokret rukama. „Gospodin Fragala mi je rekao da ti samostreli zvanično služe za ubijanje miševa. Iako to u suštini nije tako ubedljivo objašnjenje, jer da bi ubio miša samostrelom moraš prvo da ga sateraš u ćošak, a to je ono što je najteže kod miševa. Osim ako, dodao je gospodin Fragala, ne postoje osobe koje vole da koriste miševe kao metu, pošto ih prethodno uhvate uz pomoć lepka!“

„Kakva gadost!“, uzvikuje Turi.

„Ti da ćutiš“, kaže Kozimo, „nemaš ti pojma o streljaštvu. I?“

„I ništa, otišao sam, sa upakovanim samostrelom ispod miške, da otvorim radnju, seo sam za kasu, pročitao uputstvo, dobro ga napunio, skroz zategnuo kaiš i stavio ga ispod pulta.“

„Kao uzbuđeni kurac...“, kaže Turi kako bi ponovo osvojio poverenje, i zaista, svi se osmehuju, osim čika Mima, koji se neočekivano uozbiljio.

„Nije trenutak za šalu“, kaže čika Mimo. „Znate, kad je potporučnik ušao u prodavnicu, hteo sam da mu kažem za samostrel. Tek onako, da se malo napravim važan, da popričam sa osobom koja se razume u oružje. Jedino što sam pomislio da bi mi potporučnik rekao: 'Uh... dajte da vidim taj samostrel, čika Mimo... uh... jesmo li sigurni da za ovo ne treba dozvola?', i zaplenio samostrel kako bi ga odneo u laboratoriju da bi ga pažljivo pogledali, a onda bi se posle nekoliko meseci pojavio članak u novinama da su doneli zakon o zabrani kupovine takvih samostrela osobama koje nemaju dozvolu za nošenje oružja. Šta ja znam? Tako da sam pomislio: *bolje da ja gledam svoja posla*. A potporučniku sam rekao: 'Dobro veče', i ništa više. On mi je otpozdravio, a potom je otišao u dno prodavnice, levo, tamo gde se nalazi muška kozmetika. Kad sad na to pomislim, a sam bog zna da često pomislim, možda, da sam mu rekao za samostrel, pljačkaš, videvši ga kako stoji ispred kase, ne bi ni ušao, već bi odložio pljačku, a potporučnik bi sada bio među nama.“

Čika Mimo spušta pogled, odmahuje glavom i tužno gleda u flašu *Punt&Mes*.

Kozimo kaže: „Šta ćeš, to ti je sudbina.“

„Do đavola, nemojte me podsećati“, kaže Turi, „kad se samo setim, delići mozga kako kaplju sa police sa dezodoransima i padaju mu na čelo.“

„Dobro“, kaže Kozimo, „dobro, de“, trljajući ruke o pantalone, „kasno je, idemo mi sada.“

Nekoliko sati pre toga, čika Mimo je upalio svetlo tačno kada je napolju sasvim pao mrak. (Da bi osvetlio prodavnicu, uključuje

dve gole sijalice koje, iz nekog nepoznatog razloga koji nikada nije uspeo da otkrije, slabo osvetljavaju kad zalazi sunce.) Kao i uvek u to vreme, ušao je potporučnik, a u prodavnici se na trenutak zaustavilo zujanje muva. Čika Mimo je pozdravio potporučnika, a potporučnik mu je odsutno odgovorio, uputivši se, kao i uvek, ka polici sa muškom kozmetikom.

Čika Mimo je kolenom, što je više mogao, gurnuo samostrel ispod pulta. Stolica na kojoj je sedeo uspravila se na zadnje dve nogare, umalo što nije pao. Osetio je kolenom čvrstu ploču pregrade, što je značilo da je gurnuo samostrel do kraja, tako da je spustio stolicu na zemlju.

Stolica je tupo lupila o pločice.

Zamišljeni potporučnik je čuo buku. Izvukao je naočare kako bi pročitao etiketu na jednom pakovanju afteršejva, ali je delovao nekako zabrinuto. Možda je hteo da promeni marku afteršejva. Provirio je iz čoška u kom su se nalazile muve, sa afteršejvom u ruci, a potom se ponovo udubio u čitanje.

Čika Mimo se opustio.

Potom se začulo škripanje vrata i uobičajeni nalet vetra koji se, kao što to čika Mimo najbolje zna, oseća čak i kad se zatvore vrata pošto je mušterija već ušla.

„Molim vas, sačekajte napolju, odmah ću vas uslužiti“, stigao je da progovori pre nego što se okrenuo i osetio nešto čvrsto i hladno ispod nosa i ispred sebe ugledao lice mutnih crta za kratkovidu osobu poput njega. Čika Mimo ništa nije razumeo. Lice je povikalo: „Daj pare, matori!“ Čika Mimo je pomislio: *do đavola, pljačka!*

Nikada nije doživeo pljačku. Iznenadila ga je panika. Setio se samostrela, potporučnika, i ničeg više... Pljačkaš je slobodnom rukom pritisnuo dugme kojim se otvara kasa. Začulo se jedno TLIN i jedno TA-TANG, od kog se zatresao ceo pult. Potporučnik je, sa afteršejvom u ruci, čuo TA-TANG. Podigao je glavu, a potom je ponovo provirio iz čoška sa movama. Video je pljačkaša. Sve se odigralo za tren oka. Okrenuo se za sto šezdeset stepeni oko sebe izvukavši istovremeno službeni pištolj, držeći ga obema rukama, i sklonio se sa linije paljbe. Približio je pištolj nosu i naočarima, uspravljen uvis, sa savijenim laktovima, opuštenim, ali spremnim da brzo reaguju, naslonjen leđima na zid, štaviše na policu

sa muškom kozmetikom. A onda je na pod pala pena za brijanje, uz tup i prigušen zvuk, ne otkotrljavši se dalje.

Čika Mimo je redom čuo sledeće: potporučnika kako nešto viče, ali preglasno da bi se razumelo šta; ludački prasak koji mu je odjeknuo u levom uvetu, nakon čega mu je zazujalo u glavi. Razrogačio je oči. Delići potporučnikovog mozga pogodili su ga u lice.

Čika Mimo je, kao uostalom i gotovo svi, video na televiziji film o Kenedijevom ubistvu, sa delićima mozga kako cure po gepeku kabrioleta poput pene sredstva za pranje kola. U tom trenutku, u prodavnici, potpuno mu se, bez ikakvog smisla, pred očima pojavio taj prizor i pomislio je, takođe bez ikakvog smisla, da predsednik Sjedinjenih Američkih Država, podrazumeva se, ne može da umre sa crvenom tačkom na čelu poput onih koje Indijke često umeju da istetoviraju. Međutim, čini se da i kratkovidi potporučnik iz Napulja (je l' zaista bio iz Napulja?) takođe može da umre isto tako: štrcajući svuda oko sebe moždanu smešu kao da je predsednik.

Nešto slično mora da je pomislio i tip koji je pucao, jer je čika Mimo čuo kako je rekao „sraaaaaanje!“. Potom ga je video kako beži sa futrolom puške u ruci i zapitao se kako je moguće tako brzo staviti pušku u futrolu, kako je moguće biti tako... pribran!

„Do đavola, pucao je iz puške, a ne iz pištolja, zbog toga se sve tako rasprslo!“, rekao je čika Mimo glasno pre nego što se stropoštao na stolicu.

„A da nije bilo tog praska, video bi on da l' ga ne bih prepoznao, tog kučkinog sina: da ti kažem, imao je facu kao da su ga sad izvadili iz rerne!“, nastavlja čika Mimo na ulici, podižući kragnu jakne i pozdravljajući se s prijateljima.